

vilde gjøre Alt, hvad det kunde gjøre, for at forhindre Dannelsen af et saadant Ministerium, der rimeligviis vil give Slip paa Slesvig eller Sønderjylland og forgribe sig paa Danmarks Riges fribaarne Forsfatning, enten at forhindre dette, siger jeg, eller dog at paatrykke et saadant muligt Ministeriums Udaad det Lovstridighedens og Forraderiets Brændemærke, som det fortjener. See, derfor er det jeg foreslaaer Folkethinget at opsætte Tjuantslovens 3die Læsning, indtil der er dannet et Ministerium, som Rigsdagen og Folket baade i Rigets indre og ydre Anliggender kan fæste Tillid til, og jeg skal saa tydeligt, som det er mig muligt, sige, hvad det er for et Ministerium, jeg dermed mener. Jeg mener nemlig dermed slet ikke Andet end et Ministerium, der ikke vil give Slip paa Slesvig eller Sønderjylland og den danske Konges frie Raadighed derover, uden ved Sværdslag, ikke opgive uden Sværdslag, hvad der ved det kjække danske Folks Sværdslag og med Rette er vundet, og som paa den anden Side ikke vil forgribe sig paa Danmarks fribaarne Grundlov og Rigsdag, men hvis det skulde finde, at der krævedes Forandringer, kun vilde stræbe at gjøre dem paa den eneste lovlige Maade, eftersom Grundloven selv foreskriver, og et saadant Ministerium tør jeg vel sige maa være vor folkelige Konge ligesaa ønskeligt, som det er vort kongelige Folk. Ja, jeg maa antage, at et saadant Ministeriums Dannelselse hidtil kun har fundet saa store Vanskeligheder, at Majestaten ikke uden Rigsdagens Medvirkning har kunnet overvinde dem. Jeg sværmer nemlig ingenlunde og har aldrig sværmet for, hvad man kalder Slesvigs Incorporation i Kongeriget; men jeg paastaar kun, hvad Danmarks Riges Frihed, Danmarks Riges Bestandighed kræver, at Slesvig eller Sønderjylland maa holdes adskilt fra Holsteen og det tydske Forbund, maa være fast knyttet til Danmarks Rige, maa staae til den danske Konges frie Raadighed, og det vide vi, det er intet Lustcastel, men det er en Kjendsgjerning, thi den Stilling har Slesvig nu, og den danske Konge har nu den frie Raadighed lige til Eideren, og har havt den i et heelt Aar; det er en Kjendsgjerning, en Kjendsgjerning, som det lille

kjække danske Folk har anstrengt sig til det yderste for at frembringe og som det samme danske Folk, naar det ikke vil opgive sig selv og Riget, maa anstrenge sig til det yderste for at omværne. Jeg sværmer heller ikke og har aldrig sværmet for Danmarks Riges Grundlov i alle dens Paragraffer; jeg kan godt tænke mig den endogsaa forandret baade til Kongens og Folkets Bedste og Behag; men jeg kan aldrig tænke mig en saadan Forandring enten foretaget paa lovstridig Maade eller foretaget paa Forlangende af Danmarks Riges Fiender, af fremmede og Danmark fjendtlige Magter og Folkefrihedens Fiender. See derfor er det, jeg foreslaaer Folkethinget at gjøre, hvad det kan gjøre, for at forhindre dette. Som den ældste Dannemand herinde, hvem Danmarks Riges og Folks Vel, Frihed og Hæder har ligget paa Hjerte og ligger paa Hjerter, føler jeg mig forpligtig til at gjøre dette Forslag uden at spørge, om der er liden eller der er megen Udsigt til derved at bidrage Noget til mit elskede Fædrelands og Folks Vel og Frihed, og saaledes lægger jeg roligt og frimodigt mit Forslag i Guds og det danske Folkethings Haand.

Monrad: Det er dog vistnok ikke uden Betænkethed, at den ærede Rigsdagsmand har foreslaaet denne Dagsorden, som han har indbragt. Han vil ikke kunne overse, at hvad enten den antages eller forkastes, vil dette have en Betydning. Forkastelsen vil navnlig let kunne have en Betydning, modsat den, der i Virkeligheden var deres Mening, der stemte for den, idet den kunde udtydes som Tillidsvotum til Mænd, hvis Planer og hvis hele politiske Stilling man endnu ikke kjender. Jeg har derfor reist mig for at gjøre Indsigelse imod, at der skal tillægges Forkastelsen af den foreslaaede Dagsorden nogenformelt politisk Betydning (Hør! Hør!)

Grundtvig: Jeg skal blot anmærke, at det er aabenbart, at denne Indsigelse er til slet ingen Ting; thi det er ligesaavist, at Forkastelsen eller Antagelsen vil have og hjemle sig sin politiske Betydning, hvad man end siger derom.

Monrad: Jeg troer, at det er en stor Forskiel, om man betragter det som uhenstigt,